

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА МУЗЕЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

СИЛАБУС

ПРАВО В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Спеціальність – 028 Менеджмент соціокультурної діяльності

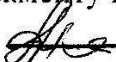
Освітньо-професійна програма – «Менеджмент культури»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Харків 2024

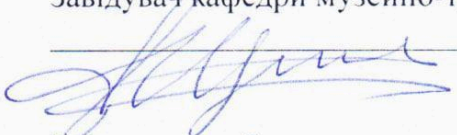
Силабус склав:

Попова-Коряк К.О., кандидат юридичних наук, кафедри телерепортерської майстерності
Мова викладання - українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 15 серпня 2024 р
Завідувач кафедри менеджменту культури
та соціальних технологій  Геннадій АФЕНЧЕНКО

Силабус затверджено на засіданні ради факультету культурології
та соціальних комунікацій
Протокол № 1 від 26.08.24

Голова ради факультету  Наталя КОРЖИК

Зміни до силабусу затверджені на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 20 листопада 2024 р.
Завідувач кафедри музейно-туристичної діяльності
 Анатолій ЩЕРБАНЬ

Зміни до силабусу затверджені на засіданні ради факультету культурології
та соціальних комунікацій
Протокол № 6 від 21.11.24

Голова ради факультету  Наталя КОРЖИК

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва курсу	Право в соціокультурній сфері
Викладач (- і)	Попова-Коряк Каріна Олексіївна
Профіль викладача (- ів)	ORCID https://orcid.org/0000-0001-6239-295X Googe Academy https://scholar.google.com/citations?user=aSCuayQAAAAJ&hl=ru
Контактний телефон та емейл	karina777hdak@gmail.com
Інформація про консультації	за розкладом, а також у зручний для здобувачів час за домовленістю з викладачем
Логіка вивчення курсу	<p>Пререквізити та постреквізити дисципліни «Право в соціокультурній сфері» не ізольоване від інших дисциплін. Його успішне засвоєння ґрунтується на знаннях, отриманих студентами під час опанування положень навчальних курсів «Правознавство», «Філософія», «Політологія», «Соціологія». Дисципліна «Право в соціокультурній сфері» знаходиться у тісному зв'язку з такими навчальними дисциплінами як: як «Адміністративне право», «Менеджмент у сфері культури», «Основи культурної політики», «Економіка соціокультурної сфери», «Основи інформаційної культури», «Культурологія». Дисципліна вивчається у восьмому семестрі 4-го курсу бакалаврату після обов'язкових дисциплін гуманітарної, соціально-економічної підготовки та професійно-орієнтованої (практичної) підготовки.</p> <p>Дисципліна «Право в соціокультурній сфері» забезпечує особистий і професійний розвиток здобувача вищої освіти та спрямована на формування комплексу знань щодо культурних прав людини, правове регулювання сфери культури. Знання основних положень законодавства про культуру є необхідним чинником для розвитку як культурно-просвітницьких відносин в цілому в країні, так і для ефективної соціокультурної діяльності в державі. Здобуті студентами знання, уміння, норми і цінності стануть практичним підґрунтям у професійній діяльності, формування у майбутніх спеціалістів цілісного, системного розуміння призначення права в соціокультурній сфері, навичок застосування знань в практичній діяльності та прищеплення знань, умінь та навичок використовувати юридичну термінологію у професійній діяльності.</p>

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «Право в соціокультурній сфері» є обов'язковою до вивчення дисципліною. Право, як складова суспільствознавчої галузі, виконує регулюючу роль в житті суспільства, здатне впливати на різні сфери життєдіяльності людини. Наразі право є основним регулятором широкого кола правовідносин у суспільстві з урахуванням умов ринкової економіки та інтеграції вітчизняного законодавства до права Європейського Союзу. Навчальна дисципліна, яка в контексті сучасних досягнень соціально-гуманітарного знання посилює світоглядну й теоретичну професійну підготовку бакалаврів зі спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності». Предметом курсу «Право в соціокультурній сфері» є відносини, що виникають у процесі реалізації людиною своїх культурних прав і гарантій та відносин в процесі реалізації культурної політики

держави. У сучасній Україні відчувається гостра потреба утворення такого типу законодавства в сфері культури, яке б будувалося на принципах демократії, гуманізму, справедливого доступу до культурних цінностей та яке б сприяло повноті реалізації культурних прав людини в Україні. Саме цим обумовлюється доцільність і необхідність вивчення дисципліни «Право в соціокультурній сфері» студентами спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності».

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Мета вивчення дисципліни – засвоєння студентами теоретичних знань у сфері правового регулювання відносин у соціокультурній сфері, набуття практичних навичок для вирішення конкретних юридичних ситуацій, оволодіння знаннями про базові положення законодавства у соціокультурній сфері. Предметом курсу «Право в соціокультурній сфері» є відносини, що виникають у процесі реалізації людиною своїх культурних прав і гарантій, а також відносин в процесі реалізації культурної політики держави.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Серед **загальних компетентностей**, які формуються в процесі вивчення навчальної дисципліни:

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК17. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Серед **фахових компетентностей**, які формуються в процесі вивчення навчальної дисципліни:

ФК2. Здатність аналізувати економічні, екологічні, правові, політичні, соціологічні, технологічні аспекти формування ринку культури.

ФК4. Вміння використовувати адекватний професійний інструментарій для розробки та оперативного управління соціокультурними проектами.

5. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН4. Здійснювати професійну діяльність відповідно до чинного законодавства.

ПРН12. Формулювати, аргументувати професійні завдання.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова, професійна компонента ОПП
Формат курсу	Денна (заочна) форма навчання, 8 семестр
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Тижневих годин для денної форми навчання - 2 аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60
Технічне і програмне забезпечення	Мультимедійне обладнання, Windows 10, Google Workspace for Education
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: лекції, семінарські заняття, самостійна робота. Методи: Пояснювально-ілюстративний: лекція, розповідь, бесіда, роз'яснення. Репродуктивний: бесіда, опитування, робота з пропонованими джерелами. Інтерактивний: кейс-стаді, дискусії та дебати.

Поточний контроль	Індивідуальне і фронтальне опитування на семінарських заняттях, співбесіда, навчальна дискусія
Підсумковий контроль	Залік - усна відповідь на питання, тестування.
Політика курсу	<p><i>Обов'язковими умовами опанування навчальної дисципліни є:</i></p> <p>Систематичне виконання усіх поставлених завдань; Дисциплінарні та організаційні вимоги (політика щодо відвідування, використання електронних пристроїв під час занять, їжі та напоїв тощо); Дедлайни, запізнені завдання, пропущені завдання (лікарняні, академічна мобільність та ін.); Дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); Дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html; «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); Запобігання / протидія булінгу (цькуванню) — («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf Невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf)) Відпрацювання пропущених занять на основі самостійної роботи з наданням відповідних результатів за встановленими формами виконання.</p>

7. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематика курсу				
Тема	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Разом
Тема 1. Державно-правове регулювання соціокультурної сфери Історичний досвід управління сферою культури Моделі державного регулювання у сфері культури Поняття та сутність культурної функції держави	4	2	10	16

<p>Державна культурна політика: ключові принципи та механізми її реалізації.</p> <p>Система регулюючих суб'єктів, діяльність яких пов'язана зі сферою культури (ВРУ; КМУ; Президент України у сфері культури; Міністерство; Державні установи та організації в сфері культури)</p>				
<p>Тема 2. Культура як об'єкт правового регулювання</p> <p>Культурні права та свободи людини і громадянина: правові засади</p> <p>Правовий вплив на суспільні відносини у сфері культури</p>	4	2	10	16
<p>Тема 3. Законодавство, що регулює соціокультурну сферу</p> <p>Мета законодавства, що регулює соціокультурну сферу</p> <p>Система законодавства, що регулює соціокультурну сферу</p> <p>Національне законодавство в соціокультурній сфері</p> <p>Міжнародні акти в соціокультурній сфері</p> <p>Особливості імплементації міжнародних норм у національне законодавство України</p>	2	2	10	14
<p>Тема 4. Правова охорона культурної спадщини</p> <p>Поняття «культурна спадщина» в нормативно-правових джерелах</p> <p>Роль міжнародних правових актів у сфері охорони культурної спадщини</p> <p>Державне управління у сфері охорони культурної спадщини</p> <p>Механізми збереження та відновлення об'єктів культурної спадщини передбачені законодавством України</p> <p>Порядок вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей в Україні</p>	2	2	10	14
<p>Тема 5. Юридична відповідальність за порушення законодавства про культурну спадщину</p> <p>Види юридичної відповідальності передбачені за порушення законодавства про культурну спадщину</p>	2	2	10	14

Адміністративна відповідальність передбачена за порушення законодавства про охорону культурної спадщини Кримінальна відповідальність за порушення законодавства про охорону культурної спадщини Процедура розслідування та притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства про культурну спадщину Міжнародна відповідальність за незаконне знищення або вивезення культурних цінностей				
Тема 6. Інтелектуальна власність та авторське право в сфері культури Основи інтелектуальної власності: що захищає авторське право у сфері культури. Правове регулювання авторського права в Україні та міжнародні стандарти Права авторів і механізми їх захисту Авторське право в цифрову епоху: виклики та можливості Відповідальність за порушення авторських прав у сфері культури	4	2	10	16
Разом	18	12	60	90

8. ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Державно-правове регулювання соціокультурної сфери	2
2	Тема 2. Культура як об'єкт правового регулювання	2
3	Тема 3. Законодавство, що регулює соціокультурну сферу	2
4	Тема 4. Правова охорона культурної спадщини	2
5	Тема 5. Юридична відповідальність за порушення законодавства про культурну спадщину	2
6	Тема 6. Інтелектуальна власність та авторське право в сфері культури	2
	Всього	12

9. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

1) можливість застосовування концептуальних і базових знань з теорії держави, конституційного, цивільного, сімейного, адміністративного, господарського, кримінального права в професії менеджера – диспути, доповіді, проблемні семінари, командні проекти;

2) вміння критично оцінити пропоновані варіанти управлінських рішень і розробити та обґрунтувати пропозиції щодо їх вдосконалення з урахуванням критеріїв соціально-економічної ефективності, ризиків і можливих соціально-економічних наслідків та ґрунтуючись на знанні основних галузей права та законодавства України – тестування, опитування, проблемні семінари, моделювання професійних ситуацій, реферати, есе, ректорська контрольна робота; поточне опитування, моделювання практичних професійних ситуацій з метою вирішення правових задач, модульна контрольна робота

3) застосовувати норми національного законодавства та знання доктрини права України, складати структурно-логічні схеми співвідношення понять права, опрацьовувати наукові джерела, виконувати інші види самостійної роботи – реферат, вирішення правових задач, тестування

4) здатність до критичного мислення у науковій роботі – діалог, обговорення, дискусія, мозковий штурм;

5) здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління, ґрунтуючись на знанні вітчизняного законодавства – диспути, доповіді, бесіди, командні проекти, проблемні семінари, командні проекти.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна успішність						Залік	Усього
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6		
15	15	10	10	15	15	20	100

Розподіл балів за формами контролю:

- відповідь під час семінару — 4-10;
- участь у дискусії на семінарі – 2-5 балів;
- підготовка та виступ з рефератом/есе/презентацією — 7-10 балів
- підготовка аналітичної довідки (огляд законодавства, аналіз нормативних актів тощо) – 5-8

балів

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю

Участь у роботі під час аудиторних занять – до 80 балів.

Відповідь на заліку – до 20 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Державно-правове регулювання соціокультурної сфери 1. Історичний досвід управління сферою культури. 2. Моделі державного регулювання у сфері культури. 3. Поняття та сутність культурної функції держави. 4. Державна культурна політика: ключові принципи та механізми її реалізації. 5. Система регулюючих суб'єктів, діяльність яких пов'язана зі сферою культури (ВРУ; КМУ; Президент України у сфері культури; Міністерство; Державні установи та організації в сфері культури).	2
2	Тема 2. Культура як об'єкт правового регулювання 1. Культурні права та свободи людини і громадянина: правові засади. 2. Вплив міжнародного права на національне законодавство в сфері культури. 3. Правові аспекти громадської участі у культурному житті. 4. Цифрова культура і право. 5. Свобода творчості (мистецтва, слова) та правові обмеженнями (цензура, авторські права, захист моралі).	2
3	Тема 3. Законодавство, що регулює соціокультурну сферу 1. Мета законодавства в соціокультурній сфері. 2. Система законодавства в соціокультурній сфері. 3. Національне законодавство в соціокультурній сфері. 4. Міжнародні акти в соціокультурній сфері. 5. Особливості імплементації міжнародних норм у національне законодавство України.	2
4	Тема 4. Правова охорона культурної спадщини 1. Поняття «культурна спадщина» в нормативно-правових джерелах. 2. Роль міжнародних правових актів у сфері охорони культурної спадщини. 3. Державне управління у сфері охорони культурної спадщини. 4. Механізми збереження та відновлення об'єктів культурної спадщини передбачені законодавством України. 5. Порядок вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей в Україні.	2
5	Тема 5. Юридична відповідальність за порушення законодавства про культурну спадщину 1. Види юридичної відповідальності передбачені за порушення законодавства про культурну спадщину. 2. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про охорону культурної спадщини.	2

	<p>3. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства про охорону культурної спадщини.</p> <p>4. Процедура розслідування та притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства про культурну спадщину.</p> <p>5. Міжнародна відповідальність за незаконне знищення або вивезення культурних цінностей.</p>	
6	<p>Тема 6. Інтелектуальна власність та авторське право в сфері культури</p> <p>1. Основи інтелектуальної власності: що захищає авторське право у сфері культури.</p> <p>2. Правове регулювання авторського права в Україні та міжнародні стандарти</p> <p>3. Права авторів і механізми їх захисту</p> <p>4. Авторське право в цифрову епоху: виклики та можливості</p> <p>5. Відповідальність за порушення авторських прав у сфері культури</p>	2
	Всього	12

№ з/п	НАЗВА	Хід виконання роботи	Рекомендована література (повний бібліографічний опис або за нумерацією відповідно до розділу 12)	Кількість балів, які може отримати здобувач
1	Державно-правове регулювання соціокультурної сфери	Індивідуальні доповіді (короткі презентації по кожному питанню). Групова робота (розробка та представлення моделей регулювання культурної сфери). Дискусія (обговорення переваг і недоліків державних політик). Кейс-стаді (аналіз реальних ситуацій та пошук рішень).	Із списку обов'язкової літератури: 1-6	4-15
2	Культура як об'єкт правового регулювання	Індивідуальні доповіді (презентації по кожному питанню). Групові дискусії (порівняння міжнародного та	Із списку обов'язкової літератури: 7-15	4-15

		національного законодавства). Кейс-стаді (аналіз реальних прикладів правових конфліктів у сфері культури). Дебати («Свобода мистецтва vs. моральні обмеження»).		
3	Законодавство, що регулює соціокультурну сферу	Індивідуальні доповіді (короткі презентації по кожному питанню). Групова робота (аналіз законодавчих актів, міжнародних документів). Дискусія (переваги та недоліки законодавчого регулювання). Кейс-стаді (приклади імплементації міжнародного права).	Із списку обов'язкової літератури: 16, 17	4-10
4	Правова охорона культурної спадщини	Презентації студентів (аналіз законодавчих актів та міжнародних конвенцій). Групова робота (обговорення правових механізмів охорони культурної спадщини). Кейс-стаді (розгляд реальних ситуацій щодо збереження та повернення культурних цінностей). Дебати («Як балансувати між	Із списку обов'язкової літератури: 18-21 Із списку нормативно-правових актів: 11, 31-34	4-10

		свободою культурного обміну та збереженням національної спадщини?»)		
5	Юридична відповідальність за порушення законодавства про культурну спадщину	Презентації студентів (аналіз законодавчих актів, міжнародних конвенцій). Групова робота (розробка алгоритмів правозастосування, обговорення правових механізмів). Кейс-стаді (аналіз реальних справ щодо правопорушень у сфері охорони культурної спадщини). Дебати («Як посилити відповідальність за злочини проти культурної спадщини? Які додаткові заходи необхідні для попередження злочинів проти культурної спадщини?»)	Із списку обов'язкової літератури: 21-24 Із списку нормативно-правових актів: 2, 3, 11, 22	4-15
6	Інтелектуальна власність та авторське право в сфері культури	Презентації студентів (аналіз законодавчих норм і реальних кейсів у сфері авторського права). Групова робота (розгляд та аналіз міжнародних стандартів). Дискусії (про вплив цифровізації на авторське право). Кейс-стаді	Із списку обов'язкової літератури: 26-32 Із списку нормативно-правових актів: 2-4, 23, 35	4-15

		(випадки судових розглядів, пов'язаних із порушенням авторських прав).		
--	--	--	--	--

10. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Державно-правове регулювання соціокультурної сфери	10
2	Тема 2. Культура як об'єкт правового регулювання	10
3	Тема 3. Нормативно-правові акти, які регулюють соціокультурну сферу	10
4	Тема 4. Правове регулювання культурної спадщини	10
5	Тема 5. Юридична відповідальність за порушення законодавства про культурну спадщину	10
6	Тема 6. Інтелектуальна власність на літературні, художні та інші твори (авторське право)	10
	Всього	60

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1. Досвід управління сферою культури.
2. Моделі державного регулювання у сфері культури.
3. Поняття та сутність культурної функції держави.
4. Державна культурна політика: ключові принципи та механізми її реалізації.
5. Система регулюючих суб'єктів, діяльність яких пов'язана зі сферою культури (ВРУ; КМУ; Президент України у сфері культури; Міністерство; Державні установи та організації в сфері культури).
6. Культурні права та свободи людини і громадянина: правові засади.
7. Вплив міжнародного права на національне законодавство в сфері культури.
8. Правові аспекти громадської участі у культурному житті.
9. Цифрова культура і право.
10. Свобода творчості (мистецтва, слова) та правові обмеженнями (цензура, авторські права, захист моралі).
11. Мета законодавства в соціокультурній сфері.
12. Система законодавства в соціокультурній сфері.
13. Національне законодавство в соціокультурній сфері.
14. Міжнародні акти в соціокультурній сфері.
15. Особливості імплементації міжнародних норм у національне законодавство України.
16. Поняття «культурна спадщина» в нормативно-правових джерелах.
17. Роль міжнародних правових актів у сфері охорони культурної спадщини.
18. Державне управління у сфері охорони культурної спадщини.
19. Механізми збереження та відновлення об'єктів культурної спадщини передбачені законодавством України.
20. Порядок вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей в Україні.
21. Види юридичної відповідальності передбачені за порушення законодавства про культурну спадщину.
22. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про охорону культурної спадщини.

23. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства про охорону культурної спадщини.
24. Процедура розслідування та притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства про культурну спадщину.
25. Міжнародна відповідальність за незаконне знищення або вивезення культурних цінностей.
26. Основи інтелектуальної власності: що захищає авторське право у сфері культури.
27. Правове регулювання авторського права в Україні та міжнародні стандарти.
28. Права авторів і механізми їх захисту.
29. Авторське право в цифрову епоху: виклики та можливості.
30. Відповідальність за порушення авторських прав у сфері культури.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Опорні конспекти лекцій;	1-6
2.	Кейси	1-6
3.	Силабус;	1-6
4.	Збірка тестових і контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень студентів;	1-6
5.	Засоби підсумкового контролю (комплект тестових завдань для підсумкового контролю, правові задачі)	1-6

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Обов'язкова література:

1. Мельник І. В. Механізми формування державної культурної політики: зарубіжний досвід [Електронний ресурс] // Публічне управління. – 2022. – № 2. – Режим доступу: https://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/2_2022/11.pdf
2. Гололобов С. М., Мірзоян К. О. Сутність, моделі та етапи формування і реалізації державної політики у сфері культури в сучасній Україні [Електронний ресурс] // ResearchGate. – 2023. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/372920911_Sutnist_modeli_ta_etapi_formuvanna_i_realizacii_derzavnoi_politiki_u_sferi_kulturi_v_suchasnij_Ukraini
3. Копієвська О. Р. Культурна функція держави [Електронний ресурс] // Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2021. – 320 с. – Режим доступу: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytutu/nauka/vydannia/Kopievska_Monogr_Kulturna_fynksiya_derzhavy.pdf
4. Здіорук С. І. Культурна політика України: національна модель у контексті європейського досвіду [Електронний ресурс] // Національний інститут стратегічних досліджень. – Київ, 2013. – 112 с. – Режим доступу: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-02/Kultura_Zdioruk-beb1d.pdf
5. Про Рекомендації парламентських слухань «Культурна політика в Україні: пріоритети, принципи та шляхи реалізації»: постанова від 23.06.2005 р. № 2680-IV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 45. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2680-IV>
6. Про Концепцію державної політики в галузі культури на 2005–2007 роки: закон від 15.03.2005 р. № 2460-15 [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 28. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2460-15>

7. Терещенко Л. В. Культурні права і свободи людини і громадянина [Електронний ресурс] // Громадянин і держава. – 2022. – Режим доступу: [https://adm.dp.gov.ua/storage/app/media/Кnyha-Нromadyanyna/3-КН-Нromadyanyn-i-osvita.pdf](https://adm.dp.gov.ua/storage/app/media/Кnyha-Hromadyanyna/3-КН-Нromadyanyn-i-osvita.pdf)
8. Культурні права [Електронний ресурс] // Енциклопедія Сучасної України. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-51487>
9. Ковальчук В. М. Культурні права особи в національних та міжнародних правових системах [Електронний ресурс] // Економіка і право. – 2008. – № 8. – С. 112–117. – Режим доступу: https://www.economy.in.ua/pdf/8_2008/26.pdf
10. Попова-Коряк К.О., Лагунова А.В. Культурні права як окрема категорія системи прав людини: міжнародно-правові аспекти // Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації: матеріали III Міжнародної наукової конференції, м. Хмельницький, 13 травня, 2022 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. – Вінниця: Європейська наукова платформа, 2022. — 602 с., С. 180-182
11. Попова-Коряк К. Діалог ісламської та західної концепції прав людини // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матер. міжнар. наук. конф. (17–18 листопада 2022 р.) / Під ред. доц. Н. Рябухи та ін. — Харків : ХДАК, 2022. — 476 с. – С. 46-48
12. Попова-Коряк К. Вплив релігії як соціокультурного феномену на сучасне право // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: матер. міжнар. наук. конф., 22–23 листопада 2023 р. У 2 ч. Ч.1 / Під ред. доц. Н. Рябухи та ін. — Харків: ХДАК, 2023. — 284 с. – С. 66-67
13. Попова-Коряк К.О. Проблеми правового захисту традиційних сімейних цінностей у світі // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: матер. між нар. наук. конф., присвяч. 95-річчю ХДАК (21-22 листопада 2024 р.) У 2 ч. Ч. 1 [під ред. доц. Н. Рябухи та ін.]. Харків: ХДАК, 2024 ; С. 70-71
14. Савчук С. В. Характеристика культурних прав людини та громадянина [Електронний ресурс] // Юридичний журнал. – 2021. – Вип. 1. – С. 45–52. – Режим доступу: <https://lj.journal.kspu.edu/index.php/lj/article/download/25/21>
15. Конституційно-правовий механізм реалізації прав і свобод людини в Україні в умовах війни : зб. матеріалів наук. семінару, 23 червня 2023 р. [Електронний ресурс] / Львівський державний університет внутрішніх справ. – Львів, 2023. – Режим доступу: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5858/1/23_06_2023.pdf
16. Мороз О. В. Проблеми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [Електронний ресурс] // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2021. – № 4. – С. 15–21. – Режим доступу: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3591/1/мороз.pdf>
17. Імплементация нормативно-правових актів Європейського Союзу у національне законодавство України [Електронний ресурс] // Юридичний журнал «Проблеми законності». – 2022. – № 6. – С. 110–120. – Режим доступу: https://www.lsej.org.ua/6_2022/18.pdf
18. Аналіз проблем у законодавчому регулюванні збереження та управління культурною та природною спадщиною в Україні [Електронний ресурс] // Аналітична доповідь. – 2019. – Режим доступу: https://taif.org.ua/wp-content/uploads/2019/02/Heritage_Legislation_Analyses.pdf
19. Міжнародно-правові стандарти в сфері охорони культурної спадщини [Електронний ресурс] // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2020. – Режим доступу: <https://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/175371>
20. Ребриш А. С. Конвенція ЮНЕСКО про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності 1970 року: ключові аспекти та компетенція національних судів [Електронний ресурс] // Юридичний науковий електронний журнал. – 2022. – № 10. – С. 724–729. – Режим доступу: http://lsej.org.ua/10_2022/181.pdf

21. Український інститут культурної спадщини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.spadshina.org.ua/>
22. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про охорону культурної спадщини [Електронний ресурс] // Науковий вісник Львівського політехнічного університету. – 2023. – № 19. – Режим доступу: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/jan/29701/19.pdf>
23. Культурна спадщина та укладення охоронного договору: що варто знати власникам і орендарям [Електронний ресурс] // Юридичний портал «ЛІГА:ЗАКОН». – 2023. – Режим доступу: https://jurliga.ligazakon.net/news/229361_kulturna-spadshchina-ta-ukladennya-okhoronnogo-dogovoru-shcho-var-to-znati-vlasnikam-i-orendaryam
24. Попова-Коряк К.О. Можливості та межі правової охорони нематеріальної культурної спадщини // Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 19–20 травня 2022 р. / За ред. проф. В. М. Шейка та ін. — Харків : ХДАК, 2022. — 304 с. – С. 55-58
25. Попова-Коряк К. Глобальні виклики та принципи охорони всесвітньої культурної спадщини // Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. молодих учених, 18–19 квітня 2024 р. У 2 ч. Ч. 1 / За ред. Н. Рябухи та ін. — Харків : ХДАК, 2024. — 320 с. – С. 173-174
26. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтєвський, О. Кузьменко [та ін.]. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
27. Чек-лист «Авторське право у сфері мистецтв» [Електронний ресурс] // Національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. – 2023. – Режим доступу: <https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2023/09/Chek-lyst-2-Avtorske-pravo-u-sferi-mystetstv.pdf>
28. Порушення авторського права і суміжних прав [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – 2023. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Порушення_авторського_права_і_суміжних_прав
29. Кримінальна відповідальність за порушення авторського права [Електронний ресурс] // Юридична газета. – 2023. – Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/kriminalna-vidpovidalnist-za-porushennya-avtorskogo-prava.html>
30. Як змінюватиметься законодавство в сфері авторського права відповідно до вимог ЄС [Електронний ресурс] // Юридичний портал ЛІГА:ЗАКОН. – 2023. – Режим доступу: https://jurliga.ligazakon.net/news/228759_yak-zmnyuvatimetsya-zakonodavstvo-v-sfer-avtorskogo-prava-vidpovdno-do-vimog-s
31. Путівник з авторського права для творців контенту [Електронний ресурс] // Центр демократії та верховенства права. – 2022. – Режим доступу: <https://cedem.org.ua/library/putivnyk-z-avtorskogo-prava>
32. Авторські права та інтелектуальна власність в культурі [Електронний ресурс] // Відеолекція від Українського культурного фонду. – 2023. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=wNpxLeWHUMM>

Додаткова література:

1. Дзоз В. Гуманітарна політика України : проблеми формування та реалізації (соціально-філософський аналіз) Київ, 2006. 316 с.
2. Журавський В. С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні / В. С. Журавський. Київ : Вид. дім Ін Юре, 2003. 416 с.
3. Здіорук С. І. Завдання гуманітарної політики України в контексті сучасних політичних реалій / Україна : стратегічні пріоритети, аналітичні оцінки – 2005 / За ред. О. С. Власюка. Київ : Знання, 2005. С. 372–390.
4. Антонюк О. В. Основи етнополітики : навч. посіб. Київ: МАУП, 2005. 432 с.

5. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики. Київ : Вид-во УАДУ, 2000. 328 с.
6. Данн В. Н. Державна політика : вступ до аналізу. Одеса, 2005. 504 с.
7. Культурна спадщина України. Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища : Зб. офіц. док. / Упоряд. В. І. Фрич ; Відпов. ред. В. М. Гарник. Київ : Істина, 2002.
8. Лойко Л. І. Громадські організації етнічних меншин України : природа, легітимність, діяльність Київ: Фоліант, 2005. 634 с.
9. Тертичка В. В. Державна політика : аналіз та здійснення в Україні. Київ : Основи, 2002. 750 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-Х [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1984. – № 51. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>
5. Закон України «Про культуру»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>
6. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#n688>
7. Закон України «Про національні меншини в Україні»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2494-12#Text>
8. Закон України «Про народні художні промисли» 21.06.2001 № 2547-III: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2547-14#Text>
9. Закон України «Про охорону археологічної спадщини» від 18.03.2004 № 1626-IV: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1626-15#Text>
10. Закон України «Про театри і театральну справу» від 31.05.2005 № 2605-IV: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2605-15#Text>
11. Закон України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 № 1805-III: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>
12. Закон України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» від 07.10.1997 № 554/97-ВР: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554/97-%D0%B2%D1%80#Text>
13. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» від 27.01.1995 № 32/95-ВР: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» 24.12.1993 № 3814-XII: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12#Text>
15. Закон України «Про музеї та музейну справу» від 29.06.1995 № 249/95-ВР: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Text>
16. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2657-12>
17. Закон України «Про кінематографію» від 13.01.1998 № 9/98-ВР: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98-%D0%B2%D1%80#Text>
18. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-ВР: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
19. Закон України «Про курорти» від 05.10.2000 № 2026-III: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text>

20. Закон України «Про гастрольні заходи в Україні» від 10.07.2003 № 1115-IV: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1115-15#Text>
21. Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» від 21.01.1994 № 3857-XII: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text>
22. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей : Закон України від 21.09.1999 р. № 1068-XIV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 48. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1068-14#Text>
23. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 № 2811- IX: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
24. Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої) / Верховна Рада України: Закон України від 14 вересня 2006 р. № 137. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/137-16>
25. Європейська соціальна хартія (переглянута) / Рада Європи: Хартія, Міжнародний документ від 03.05.1996р. № ETS N 163. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_062
26. Загальна декларація прав людини / ООН: Міжнародний документ від 10.12.1948 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015
27. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права / ООН: Міжнародний документ від 16.12.1966 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042
28. Конвенція про дискримінацію в галузі праці та занять / Міжнародна організація праці; Конвенція, Міжнародний документ від 25.06.1958 № 111. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_161
29. Конвенція про захист прав людини та основних свобод / Рада Європи: Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950р. // Юридичний вісник України. – 2005. - №48.
30. Конвенція про основні цілі та норми соціальної політики: Міжнародна організація праці; Конвенція, Міжнародний документ від 22.06.1962 № 117. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_016
31. Конвенція ЮНЕСКО про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини (1972) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://whc.unesco.org/en/conventiontext/>
32. Конвенція ЮНЕСКО про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності (1970) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.cc/law/document/read/995_186
33. Гаазька конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту (1954) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-convention-cultural-property-1954>
34. Фароська конвенція Ради Європи про значення культурної спадщини для суспільства (2005) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680083746>
35. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_051

Інформаційні ресурси

Харківська державна академія культури: <http://c.ac.kharkov.ua>;
 Національна бібліотека України В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>;
 Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка: <http://www.korolenko.kharkov.com>;
 Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого: <http://www.nplu.org>.
 Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
 Сайт Президента України. – URL: <http://president.gov.ua>.
 Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. – URL: <http://kmu.gov.ua>.
 Правознавець. Електронна бібліотека юридичної літератури. - URL: <http://pravoznavec.com.ua>.
 Офіційний сайт Верховної Ради України – www.rada.gov.ua
 Єдиний державний реєстр судових рішень України - www.reyestr.court.gov.ua